A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (második tanács)

2011. május 17.*

A T-1/08. sz. ügyben,

a **Buczek Automotive sp. z o.o.** (székhelye: Sosnowiec [Lengyelország], képviseli kezdetben: T. Gackowski ügyvéd, később: D. Szlachetko-Reiter ügyvéd, végül J. Jurczyk ügyvéd)

felperesnek,

támogatja:

a **Lengyel Köztársaság** (képviseli kezdetben: M. Niechciała, képviselik később: M. Krasnodębska-Tomkiel és M. Rzotkiewicz, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó,

* Az eljárás nyelve: lengyel.

az **Európai Bizottság** (képviselik kezdetben: K. Gross, M. Kaduczak, A. Stobiecka-Kuik és K. Herrmann, később: A. Stobiecka-Kuik, K. Herrmann és T. Maxian Rusche, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

a Lengyelország által a Grupa Technologie Buczek acélgyártó részére nyújtott C 23/06 (ex NN 35/06) állami támogatásról szóló, 2007. október 23-i 2008/344/EK bizottsági határozat (HL 2008. L 116., 26. o.) részleges megsemmisítése tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (második tanács),

tagjai: I. Pelikánová elnök, K. Jürimäe (előadó) és S. Soldevila Fragoso bírák,

hivatalvezető: K. Pocheć tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. szeptember 7-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

A TB és leányvállalatai, a BA és a HB helyzetének alakulása 2001 és 2006 között

1 A felperes, a Buczek Automotive sp. z o.o. (a továbbiakban: BA) elsősorban járműipari felhasználású csövek gyártásával foglalkozó, lengyelországi székhelyű vállalkozás. A jogvita alapját képező tényállás időpontjában a BA a szintén lengyelországi székhelyű csőgyártó vállalat, a Technologie Buczek S.A. (a továbbiakban: TB) leányvállalata volt. A TB több más leányvállalattal rendelkezett, köztük a hengergyártással foglalkozó Huta Buczek sp. z o.o.-val (a továbbiakban: HB).

2 2001-től a TB egyre nagyobb adósságot halmozott fel. A TB-nek a következő szervezetekkel szemben állt fenn köztartozása: a Zakład Ubezpieczeń Społecznych (lengyel társadalombiztosítási igazgatóság, a továbbiakban: ZUS), a Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (a fogyatékkal élők rehabilitációjának országos pénzalapja), az adóhivatal és a lengyelországi Sosnowiec város. A TB magánhitelezőknek – köztük az Eurofaktor S.A.-nak (a továbbiakban: EF) – is tartozott. Ez utóbbinak a TB-vel szemben fennálló követelése 35 millió lengyel zloty (PLN), amely meghaladja a köztartozások teljes összegét, és ezzel az EF a TB fő hitelezője.

3 2002-ben a TB pénzügyi nehézségeinek leküzdése érdekében szerkezetátalakítási tervet dolgozott ki. E terv alapján a TB jogosulttá vált állami támogatásra a lengyel acélipar számára létrehozott nemzeti szerkezetátalakítási program alapján, amelynek keretében a Lengyel Köztársaság az 1997–2006 közötti időszakra vonatkozóan a szerkezetátalakítás elősegítése érdekében állami támogatás nyújtását helyezte kilátásba az acélipar számára. A nemzeti szerkezetátalakítási programot a lengyel acélipar szerkezetátalakításáról szóló 8. Jegyzőkönyvvel (HL 2003. L 236., 948. o.; a továbbiakban: 8. Jegyzőkönyv) hagyták jóvá, amely a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány (HL 2003. L 236., 33. o.) 60. cikke alapján ezen okmány elválaszthatatlan részét képezi.

4 A TB szerkezetátalakítási terve többféle támogatást helyezett kilátásba, így foglalkoztatási támogatást, kutatási és fejlesztési támogatást, valamint pénzügyi szerkezetátalakításra vonatkozó, a TB-nek a közjogi szervezetekkel szemben fennálló adósságának elengedése, illetve átütemezése formájában megvalósuló intézkedéseket.

5 A pénzügyi szerkezetátalakítási intézkedéseket viszont sohasem engedélyezték, mivel a 8. Jegyzőkönyvben, illetve a lengyel jogszabályokban meghatározott két lényeges feltétel nem teljesült, és a TB adósságát sem engedték el vagy ütemezték át.

6 Ezért 2004 és 2006 között a fenti 2. pontban hivatkozott közjogi szervezetek a TB tartozásainak behajtására irányuló intézkedéseket foganatosítottak. Így a ZUS, Susnowiec város és az adóhivatal az ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postepowaniu egzekucyjnym w administracji (a közigazgatási végrehajtásról szóló 1966. június 17-i törvény) alapján a TB vagyonának lefoglalásával – a bankszámlák zárolásával és a kintlevőségek, illetve a pénzvagyon lefoglalásával – folytatta le a végrehajtási eljárást. Ezenkívül az 1997. augusztus 17-i ordynacja podatkowa (adótörvény) 66. cikke alapján egyes eszközök, így a TB-hez tartozó telekingatlanok átkerültek Sosnowiec város

tulajdonába. Továbbá a felszámolási eljárással párhuzamosan követeléseik biztosítása érdekében a közjogi szervezetek biztosítékkal terhelték a TB eszközeit. Nevezetesen a ZUS 25 millió PLN értékű jelzálogjogot alapított, és 12 millió PLN értékű zálogjog rendelkezett a gyártási eszközökön. Végül az ordynacja podatkowa 112. cikke alapján a sosnowieci ZUS a HB-val szemben fennálló követeléseit is megpróbálta behajtani, de sikertelenül.

7 2006. január 1-jén a BA bérleti szerződést kötött a TB-vel a gyártási eszközökre vonatkozóan, amelyek értéke 6 383 000 PLN-t tett ki. Ezt a szerződést határozatlan időre kötötték. A szerződés szerint a BA havi nettó 258 000 PLN-t fizet a TB-nek. A BA ezenkívül 2006 júliusában 1 550 000 PLN összegű tőkeemelésben részesült.

8 2005-ben és 2006-ban a TB tőkeinjekciók révén növelte a HB tőkéjét, összesen 14 811 600 PLN összegben. Ezek a tőkeinjekciók az öntödei anyagoknak megfelelő állóeszközvagyon apportjaként, készpénzbevitelként, követelésbeszámítás formájában, valamint immateriális javak és jogok apportjaként valósultak meg. A TB minden egyes tőkeemeléskor értékpapírt kapott a HB-től.

9 2006. augusztus 16-án a TB csődöt jelentett, de továbbra is folytathatta kereskedelmi tevékenységét.

A Bizottság előtti közigazgatási eljárás

10 Egy 2005-ben, a 8. Jegyzőkönyv végrehajtása és ellenőrzése keretében elvégzett független értékelés a TB közhitelezőkkel szembeni növekvő pénzügyi kötelezettségét és

a jövedelmezőség hiányát állapította meg. Az Európai Közösségek Bizottsága 2005. március 29-én, 2005. augusztus 1-jén és 2005. december 2-án levélben kért további tájékoztatást a lengyel hatóságoktól. Ez utóbbiak 2005. június 23-án, 2005. szeptember 28-án és 2006. február 14-én kelt leveleikben válaszoltak.

11 A Bizottság 2006. június 7-én kelt levelében értesítette a Lengyel Köztársaságot arról a döntéséről, hogy kezdeményezi az EK 88. cikk (2) bekezdésében meghatározott hivatalos vizsgálati eljárást. Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* 2006. augusztus 19-i számában (HL C 196., 23. o.) jelent meg. Ebben a határozatban a Bizottság felkérte az érdekelt feleket, hogy tegyék meg észrevételeiket. Erre a felhívásra egyedül a Lengyel Köztársaság válaszolt.

12 A hivatalos vizsgálati eljárás befejezésekor a Bizottság elfogadta a Lengyelország által a Grupa Technologie Buczek acélgyártó részére nyújtott C 23/06 (ex NN 35/06) állami támogatásról szóló, 2007. október 23-i 2008/344/EK bizottsági határozatot (HL 2008. L 116., 26. o., a továbbiakban: megtámadott határozat).

13 A megtámadott határozatban a Bizottság megállapította, hogy 2005-ben és 2006-ban a TB végrehajtotta a csoport szerkezetének átalakítását, és két jövedelmező tevékenységi körét elkülönítette egymástól, azaz a krómozott acélhengerek gyártását a HB-ba, az alumínium- és krómozott csövek gyártását pedig a BA-ba helyezte.

14 A Bizottság a TB-nek a közhitelezőivel szemben fennálló tartozásaival kapcsolatban arra is rámutatott, hogy bár a közhitelezők a törvény által megkövetelt felszámolási eljárást, valamint más intézkedéseket, így a jelzálogjog alapítását is elfogadták, a TB által 2004-ben visszafizetett adósságok csekély összegűek voltak. E tekintetben hangsúlyozta, hogy már 2004 végén nyilvánvaló volt, hogy a TB már nem képes kifizetni adósságait és folyó tartozásait. A Bizottság szerint azonban a lengyel hatóságok megbízható biztosítékokkal rendelkeztek, és lehetőségük volt arra, hogy ezeket a biztosítékokat fizetésképtelenségi eljárás keretében készpénzre váltsák. A Bizottság szerint

ezért ezen biztosítékok kihasználása egy feltételezett magánhitelező szempontjából ésszerűbbnek tűnt a szerkezetátalakításnál.

15 A Bizottság megállapította, hogy a lengyel hatóságok felfüggesztették a 20 761 643 PLN végrehajtását. Hozzáfűzte ehhez, hogy mivel a végrehajtás felfüggesztésének ugyanolyan hatása van, mintha a kedvezményezett megkapta volna a teljes, vissza nem fizetett összeget, az így szerzett előny a 2005. január 1-jén kapott 20 761 643 PLN összegnek felel meg. Ezenkívül azt állapította meg, hogy a BA és a HB használták fel a támogatást. Úgy vélte, hogy a támogatás nem maradt a TB-nél, mivel a végrehajtás hiánya lehetővé tette a vállalat számára a további gazdasági tevékenység végzését és belső szerkezete átalakításának megszervezését.

16 A fentiekre tekintettel a megtámadott határozat 1. pontjában a Bizottság a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánítja a Lengyel Köztársaság által a Technologie Buczek csoportnak (a továbbiakban: TB csoport) 20 761 643 PLN értékben jogellenesen nyújtott állami támogatást.

17 A megtámadott határozat 3. cikkének (1) és (3) bekezdésében a Bizottság elrendelte, hogy a Lengyel Köztársaság visszakapja ennek az összegnek a késedelmi kamatokkal növelt összegét, és kifejtette, hogy a HB és a BA leányvállalatoknak az általuk valóban kapott kedvezménnyel arányosan kell visszatéríteniük ezt az összeget, azaz a HB-nek 13 578 115 PLN-t, a BA-nak pedig 7 183 528 PLN-t kell visszafizetnie.

18 A megtámadott határozat 4. és 5. cikke szerint a Lengyel Köztársaság ezt a határozatot köteles a közlésétől számított négy hónapon belül végrehajtani, és a Bizottságot a közléstől számított két hónapon belül tájékoztatni a határozat végrehajtása érdekében tett intézkedésekről.

19 A megtámadott határozat 6. cikke értelmében a határozat címzettje a Lengyel Köztársaság.

Az eljárás és a felek kérelmei

20 A Törvényszékhez 2008. január 8-án benyújtott keresetlevelével a felperes a jelen keresetet terjesztette elő.

21 A Törvényszék Hivatalához ugyanezen a napon benyújtott külön beadványával a felperes a megtámadott határozat végrehajtásának felfüggesztését kérte.

22 A Törvényszék elnöke a T-1/08 R. sz., Buczek Automotive kontra Bizottság ügyben 2008. március 14-én hozott végzésével (az EBHT-ban nem tették közzé) az ideiglenes intézkedés iránti kérelmet – a költségek kérdésében történő későbbi határozathozatal lehetőségének fenntartásával – elutasította.

23 A Törvényszék Hivatalához 2008. március 18-án benyújtott beadványában a Lengyel Köztársaság azt kérte, hogy a felperes kérelmeinek támogatása végett beavatkozhasson a jelen eljárásba.

24 A Törvényszék második tanácsának elnöke 2008. május 13-i végzésével megengedte a Lengyel Köztársaság beavatkozását.

25 A Törvényszék második tanácsának elnöke 2009. május 4-i végzésével a szóbeli szakasz lefolytatása és az ítélethozatal céljából elrendelte a jelen ügynek a T-440/07. sz., Huta Buczek kontra Bizottság, valamint a T-465/07. sz., Technologie Buczek kontra Bizottság üggyel történő egyesítését.

26 A Törvényszék Hivatalához 2010. április 28-án és 2010. augusztus 30-án benyújtott leveleikben a T-465/07. és T-440/07. sz. ügyekben a felperes felek arról tájékoztatták a Törvényszéket, hogy elállnak kereseteiktől.

27 A Törvényszék második tanácsának elnöke 2010. július 7-i, illetve 2010. szeptember 3-i végzésével törölte a T-465/07. és T-440/07. sz. ügyet a Törvényszék nyilvántartásából.

28 A Lengyel Köztársaság által támogatott felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg a megtámadott határozat 1. cikkét és 3. cikkének (1) és (3) bekezdését;

– másodlagosan, semmisítse meg a megtámadott határozat 1. cikkét, valamint 3. cikkének (1) és (3) bekezdését abban a részében, amelyben a Bizottság elrendeli, hogy a felperes 7 183 528 PLN-t fizessen vissza;

– semmisítse meg a megtámadott határozat 4. és 5. cikkét abban a részében, amely a támogatás felperes általi visszafizetésére vonatkozik;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

29 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet mint elfogadhatatlant abban a részében, amelyben a felperes az őt közvetlenül és személyesen nem érintő rendelkezések megsemmisítését kéri;

– utasítsa el a kereset többi elemét;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

Az elfogadhatóságról

A felek érvei

30 A Bizottság előadja, hogy az első kereseti kérelem elfogadhatatlan, mivel a felperesnek nem áll fenn a megtámadott határozat 1. cikkével, valamint 3. cikkének (1) és (3) bekezdésével szembeni eljáráshoz fűződő érdeke. Ezeknek a rendelkezéseknek ugyanis a Lengyel Köztársaság a címzettje, és a TB csoportra vonatkoznak. A Bizottság szerint viszont mivel a felperes nem tagja a TB csoportnak, és nem nyújtott be olyan meghatalmazást, amely őt a csoport nevében perbeli jogképességgel ruházná fel, nem tesz eleget az EK 230. cikkben foglalt feltételeknek.

31 A felperes vitatja a Bizottság állításait, és kifejti, hogy fennáll a megtámadott határozat 1. cikkével, valamint 3. cikkének (1) és (3) bekezdésével szembeni eljáráshoz fűződő érdeke. Emlékeztet ugyanis arra, hogy bár a megtámadott határozat 1. cikkében nevesítve nem szerepel, ebben a cikkben szó van a TB csoportról. A TB csoportot pedig a Bizottság gazdasági értelemben határozza meg, figyelmen kívül hagyva azt, hogy a csoportot alkotó egységek jogilag elkülönülnek egymástól. A Bizottság elemzéséből az következik, hogy a csoport egészére vonatkozóan meghatározott támogatási összeg kihat a felperes által visszafizetendő összegre.

32 A Lengyel Köztársaság vitatja a Bizottság azon érvelését, miszerint a felperesnek csak akkor állna fenn eljáráshoz fűződő érdeke, ha rendelkezne olyan meghatalmazással, amely őt a csoport vagy a Lengyel Köztársaság nevében perbeli jogképességgel ruházná fel. A Lengyel Köztársaság szerint a megtámadott határozat 1. cikke a TB csoportra vonatkozik, amelynek a felperes is tagja, és következésképpen a csoportra vonatkozóan meghatározott támogatási összeg kihat a támogatásnak azon részére, amelyet a felperesnek kell visszatérítenie. Így a Lengyel Köztársaság azon az álláspontón van, hogy a határozat felépítésére és a tartalmától elválaszthatatlan jellegére tekintettel a Törvényszéknek a határozat egészét kell vizsgálnia.

A Törvényszék álláspontja

33 Az első kereseti kérelem keretében a felperes a megtámadott határozat 1. cikkének, valamint 3. cikke (1) és (3) bekezdésének teljes egészében történő megsemmisítését kéri, nem pedig – mint a második kereseti kérelemben – csupán abban a részében, amelyben a Bizottság elrendeli, hogy a felperes 7 183 528 PLN-t fizessen vissza. A Bizottság lényegében úgy ítéli meg, hogy az első kereseti kérelmet, mint elfogadhatatlant, az eljáráshoz fűződő érdek hiányában el kell utasítani.

34 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely természetes vagy jogi személy által megsemmisítés iránt indított kereset csupán abban az esetben elfogadható, amennyiben a felperesnek érdeke fűződik a megtámadott jogi aktus megsemmisítéséhez. Ezen érdekhez az szükséges, hogy a megtámadott jogi aktus megsemmisítése önmagában jogi hatás kiváltására alkalmas legyen, és hogy a kereset a benyújtója tekintetében előnyösebb helyzetet eredményezzen (lásd a Törvényszék T-387/04. sz., EnBW Energie Baden-Württemberg kontra Bizottság ügyben 2007. április 30-án hozott ítéletének [EBHT 2007., II-1195. o.) 96. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

35 A megtámadott határozat 1. cikke a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánítja a TB csoportnak 20 761 643 PLN értékben jogellenesen nyújtott állami támogatást. A megtámadott határozat (124) preambulumbekezdésében, valamint 3. cikkének (1) bekezdésében a Bizottság megállapítja, hogy a támogatást a kedvezményezetteknek, azaz a felperesnek és a HB-nak kell visszafizetnie. Az 1. cikk megsemmisítése esetén megszűnne a többek között a felperest terhelő visszatérítési kötelezettség jogalapja. Ebből következően a felperesnek érdeke fűződik ahhoz, hogy a megtámadott határozat 1. cikkének teljes egészében történő megsemmisítését kérje.

36 Rá kell azonban mutatni arra, hogy a megtámadott határozat 3. cikkének (1) és (3) bekezdése meghatározza a felperes, illetve a HB által visszafizetendő összegeket. A Bizottság a megtámadott határozat (131) preambulumbekezdésében kifejtette, hogyan történt ezeknek az összegeknek a kiszámítása. Ebből a preambulumbekezdésből kitűnik, hogy a Bizottság először a TB-től a felperes, illetve a HB által ténylegesen átvett eszközöket vette figyelembe (7,833 millió PLN, illetve 14,81 millió PLN). Másodszor azt állapította meg, hogy az említett eszközök összege (22,643 millió PLN) meghaladja a kapott támogatás összegét. Harmadszor a visszatérítés teljes összegét csökkentette a támogatás teljes összegére, és arányosan csökkentette a felperes, illetve a HB által kapott összeget. Mivel a felperes és a HB az átruházott eszközök 34,6, illetve 65,4%-át kapta, a visszatérítés összegének is a 34,6, illetve 65,4%-át kell visszafizetnie, azaz 7 183 528 PLN-t és 13 758 115 PLN-t.

37 A megtámadott határozat (131) preambulumbekezdésében kifejtett magyarázatokra tekintettel ha a Törvényszék az említett határozatot a HB által visszafizetendő összeg tekintetében megsemmisítené, akkor a Bizottság követelhetné a felperestől a TB-től ténylegesen átvett és általa felhasznált eszközök összegének, azaz 7,833 millió PLN-nek a visszatérítését.

38 Ezért bár a felperesnek érdeke fűződik a megtámadott határozat 3. cikke (1) és (3) bekezdésének a megsemmisítéséhez, mivel a Bizottság a hivatkozott bekezdésekben 7 183 528 PLN visszafizetésére kötelezi, nem tekinthető úgy, hogy a felperesnek a megtámadott határozat 3. cikke (1) és (3) bekezdésének teljes egészében történő megsemmisítéséhez is érdeke fűződik.

39 Ebből következően részben helyt kell adni a Bizottság által az első kereseti kérelemmel szemben emelt elfogadhatatlansági kifogásnak, és az első kereseti kérelmet mint elfogadhatatlant el kell utasítani abban a részében, amelyben a felperes a megtámadott határozat 3. cikke (1) és (3) bekezdésének teljes egészében történő megsemmisítését kéri.

Az ügy érdeméről

40 Keresete alátámasztásául a felperes hat jogalapot terjeszt elő. Az elsőt az EK 87. cikk (1) bekezdésére és az EK 88. cikk (2) bekezdésének megsértésére, a másodikat az EK 253. cikk és az Európai Unió 2000. december 7-én Nizzában kihirdetett Alapjogi Chartájának (HL C 364., 1. o.) 41. cikkének megsértésére, a harmadikat az EK 5. cikk megsértésére, a negyediket a jogbiztonság elvének megsértésére, az ötödiket a tulajdonjog megsértésére, a hatodikat pedig hatáskörrel való visszaélésre alapította.

A felek érvei

41 Az első jogalap első részében a Lengyel Köztársaság által támogatott felperes arra hivatkozik, hogy a Bizottság megsértette az EK 87. cikk (1) bekezdését, amikor a köztartozások fennállását tévesen a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatásnak minősítette. A felperes szerint az állami támogatásnak minősítéshez szükséges négy feltétel – állami vagy állami forrásból történő beavatkozás, előny, tagállamok közötti kereskedelem érintettsége és versenytorzítás – egyike sem teljesül a jelen ügyben.

42 Elsőként, az állami beavatkozásra vonatkozó feltétellel kapcsolatban a felperes először arra hivatkozik, hogy a lengyel hatóságok sohasem alkalmaztak adósságelengedést a TB-vel szemben, ellenkezőleg, minden szükséges intézkedést megtettek a követeléseik behajtása érdekében.

43 Másodszor, a felperes vitatja a Bizottság által a megtámadott határozatban arra vonatkozóan elvégzett elemzést, hogy a lengyel hatóságok úgy viselkedtek-e, ahogyan a magánhitelezők szoktak. E tekintetben a felperes először is határozottan cáfolja a Bizottságnak a megtámadott határozat (91) preambulumbekezdésében foglalt azon állítását, miszerint egy magánhitelező inkább azt választotta volna, hogy fizetésképtelenségi eljárás keretben érvényesíti a rendelkezésére álló biztosítékokat, semmint hogy beleegyezzen a TB szerkezetátalakításába, mivel:

– a behajtásra irányulóan lefolytatott eljárás lehetővé tette a tartozások fokozatos visszafizetését;

– a fizetésképtelenségi eljárások hosszúra nyúlnak, és az adós vagyonának felszámolását a csődgondnok és a bíróság által hozott intézkedések összességének kell megelőznie, amelyek többsége megfellebbezhető, ami adott esetben még tovább halasztja az esedékes összegek kifizetését;

– a fizetésképtelenségi eljárás maga is költségigényes, ami csökkenti a hitelezők kielégítésére szánt vagyont;

– a közjogi szervezetek rendelkezésére álló biztosítékok egyike sem volt elsőbbségi biztosíték.

44 A felperes válaszbeadványában hozzáfűzi ehhez, hogy a Bizottság azon megállapítása, miszerint ha 2004-ben fizetésképtelenségi eljárást kezdeményeztek volna, akkor a tartozásokat már kiegyenlítették volna, olyan utólagos értékelésen alapul, amely számításba veszi azokat a később bekövetkezett eseményeket, amelyekről a hatóságoknak nem volt tudomása akkor, amikor a végrehajtás módjáról döntöttek. A jelen ügyben a felperes kifejti, hogy a lengyel hatóságok számoltak egyrészt azzal a kockázattal, hogy a fizetésképtelenségi eljárás csak részleges adósságrendezést eredményez, másrészt azzal a ténnyel, hogy a fizetésképtelenségi eljárás megindítása a folyamatban lévő végrehajtási eljárások megszüntetésével jár.

45 A felperes továbbá rámutat arra, hogy a jelen ügyben a feltételezett magánhitelező magatartását a TB magánhitelezőinek – különösen a legfontosabb hitelezőnek, az EF-nek – a tevékenysége alapján kell megítélni. A felperes e tekintetben arra hivatkozik, hogy annak ellenére, hogy az EF igen megbízható tényleges biztosítékokkal (ingatlan-jelzálogjog és ingó zálogjog) rendelkezett, nem kérte a TB fizetésképtelenségének megállapítását, hanem úgy vélte, hogy a követelések behajtására irányuló eljárás több esélyt biztosít számára követelései kiegyenlítésére.

46 Végül a felperes azt adja elő, hogy téves a Bizottságnak a megtámadott határozat (96) preambulumbekezdésében foglalt azon állítása, miszerint már 2004 végére nyilvánvalóvá vált, hogy a TB nem lesz újra nyereséges. A felperes ugyanis emlékeztet arra, hogy a megtámadott határozat (57) és (14) preambulumbekezdésében a Bizottság azt állítja, hogy a TB az eszközei egy részének bérbeadása fejében bérleti díjat kap. Ezenkívül a Bizottság nem vitatja, hogy a kedvezményezett vállalkozás, a HB értékpapírjai megjelentek a TB aktívájában, és így ez utóbbi számíthatott

osztalékbevételre. Ezenkívül – azzal ellentétben, amit a Bizottság a megtámadott határozat (94) preambulumbekezdésében állít – a TB 2006 végéig folytatott gyártási tevékenységet.

47 A felperes harmadszor arra hivatkozik, hogy a TB-vel szembeni fizetésképtelenségi eljárás keretében a TB minden köztartozása, valamint a kamatok és a végrehajtási költségek is kiegyenlítésre kerültek.

48 Másodikként, a Bizottság egyáltalán nem fejtette ki, hogy a TB milyen előnyhöz jutott a szóban forgó támogatás révén. Ellenkezőleg, a lengyel hatóságok eljárása a TB pénzügyi nehézségeinek fokozatos elmélyülését eredményezte.

49 Harmadikként, a felperes előadja, hogy a Bizottság azt sem bizonyította, hogy a szóban forgó támogatás érintette a tagállamok közötti kereskedelmet, illetve torzította a versenyt, vagy azzal fenyegetett.

50 A Lengyel Köztársaság először is a lengyel hatóságok által a behajtás érdekében foganatosított intézkedésekkel kapcsolatban hozzáteszi, hogy nagyon rövid volt az az időszak, amely a végrehajtás jogilag lehetségessé válásától addig az időpontig tartott, amikor a Bizottság úgy vélte, hogy ez a végrehajtás befejeződött (azaz 2004. december 31-ig), és semmi esetre sem elegendő ahhoz, hogy ki lehessen egyenlíteni a tartozásokat, illetve hogy azt lehessen megállapítani, hogy az említett tartozások kiegyenlítése rendes végrehajtás útján nem lehetséges, és fizetésképtelenségi eljárás megindítása szükséges.

51 A Lengyel Köztársaság továbbá felhívja a figyelmet arra, hogy a megtámadott határozat teljesen logikátlan, amennyiben a Bizottság azt állítja benne, hogy az állami támogatást 2004. december 31-én nyújtották, de ezt az időpontot olyan intézkedésekkel igazolja, amelyeket a lengyel hatóságok 2005-ben és 2006-ban hoztak. A Bizottságnak annak megállapításához, hogy a támogatást 2004. december 31-én nyújtották a TB-nek, kizárólag az ebben az időpontban fennállt helyzetet és az akkor rendelkezésre álló információkat kellett volna alapul vennie.

52 Végül a feltételezett magánhitelező kritériumával kapcsolatban a Lengyel Köztársaság különösen arra hívja fel a figyelmet, hogy a Bizottság nem végzett olyan átfogó gazdasági vizsgálatokat, amelyek lehetővé tették volna számára annak megállapítását, hogy a lengyel hatóságok hamarabb hozzájutottak volna követeléseik nagyobb részéhez, ha a 2004-es év végén fizetésképtelenségi eljárást kezdeményeztek volna. Ezenkívül a Lengyel Köztársaság szerint úgy tűnik, hogy a Bizottság megfeledkezett arról, hogy a fizetésképtelenségi eljárás nem eredményezi a hitelezők azonnali kielégítését, és költséggel jár, ami ugyanannyival csökkenti a rendelkezésre álló, a hitelezők között felosztandó összeget.

53 Elsőként, a köztartozások behajtásának kérdésével kapcsolatban a Bizottság először is azt válaszolja, hogy sem ésszerű köztartozás-behajtásra, sem pedig a behajtás optimalizálására nem került sor, és a felperes figyelmen kívül hagyja azt a tényt, hogy a lengyel hatóságok által elfogadott intézkedések eredménytelenek voltak. Ezek az intézkedések ugyanis a követelések csupán elhanyagolható részének behajtását eredményezték, és nem járultak hozzá a TB össztartozásának csökkentéséhez. Éppen ellenkezőleg, gyakorlatilag állandó finanszírozást, valamint működési támogatást hoztak létre a TB számára, amely így tovább folytathatta veszteséges tevékenységét, holott az említett hatóságok fizetésképtelenségi eljárást is kezdeményezhettek volna a TB-vel szemben, ami a TB eszközeit terhelő biztosítékok hatékony érvényesítését tette volna lehetővé, különös tekintettel arra, hogy ezek elsőbbségi biztosítékok voltak.

54 A Bizottság ezenkívül azt állítja, hogy álláspontját az az ítélkezési gyakorlat is alátámasztja, amely szerint állami támogatásról van szó abban az esetben, amikor valamely követelést ténylegesen nem hajtanak be. Ha ugyanis a hatóságok nem ragaszkodnak a tartozások behajtásához, akkor ez csökkenti a vállalkozás rendes költségeit, és bár szigorúan véve nem minősül támogatásnak, jellege és hatása ugyanaz.

55 Másodszor, a Bizottság előadja, hogy ha a szelektív előny a hatástalan nemzeti rendelkezések következménye, akkor ezért a Lengyel Köztársaságot terheli felelősség. Mivel ez utóbbi a megtámadott határozat címzettje, neki kell a határozatot a rendelkezésére álló valamennyi intézkedés foganatosításával – ideértve a jogszabályi intézkedéseket is – alkalmaznia.

56 Harmadszor, a Bizottság arra hivatkozik, hogy a felperes érvei ellentmondásosak, mivel egyrészt azt állítja, hogy a lengyel hatóságok a tartozások behajtása végett minden törvényes intézkedést elfogadtak, másrészt pedig azt, hogy a hatóságok szándékosan nem kezdeményezték a tartozások azonnali behajtását annak érdekében, hogy megkapják a teljes adósság késedelmi kamattal növelt összegét.

57 Negyedszer, a Lengyel Köztársaság azon állításával kapcsolatban, miszerint a Bizottságnak kizárólag a 2004. december 31-i helyzetet és az akkor rendelkezésre álló információkat kellett volna alapul vennie, a Bizottság emlékeztet arra, hogy az állami támogatás nem egy meghatározott pénzösszeg nyújtására irányuló egyedi intézkedés formájában valósul meg. Ez a támogatás a követelések tényleges behajtásának elmaradásából származik. Logikus tehát, hogy a támogatás egy adott időpontban kezdődik, és mindaddig tart, amíg a tényleges behajtásra nem kerül sor. Az ilyen támogatás időtartamát ezért azzal kell bizonyítani, hogy a megkezdődése után továbbra is elmaradt a behajtás, nem pedig korábbi cselekményekkel, ahogyan azt a Lengyel Köztársaság szeretné.

58 Másodikként, a kamatfizetéssel kapcsolatban a Bizottság azt állítja, hogy köztartozások esetén a kamatszámítás a hitelező szándékától függetlenül történik, és kötelező. A kamatszámításról és a kamatszedésről való lemondás kiegészítő támogatásként fogható fel.

59 Harmadikként, azzal kapcsolatban, hogy a lengyel hatóságok feltételezett magánhitelezőkként viselkedtek-e, a Bizottság először is azt hozza fel, hogy az a tény, hogy a TB-nek kezdetben szerkezetátalakítási támogatást nyújtottak, lehetetlenné teszi a lengyel hatóságok által hozott intézkedéseknek a feltételezett magánhitelező szemszögéből történő vizsgálatát, mivel egy magánhitelező nem ment volna bele abba, hogy elengedjék a TB-vel szemben fennálló eredeti tartozást.

60 Másodszor, a Bizottság azt állítja, hogy egy feltételezett magánhitelező hasonló helyzetben nem úgy járt volna el, ahogyan a lengyel hatóságok tették. A Bizottság szerint ugyanis egy magánhitelező csak akkor hajlandó a nehéz helyzetben lévő vállalkozás tartozásának visszafizetésére halasztást adni, vagy a vállalkozás szerkezetátalakításába beleegyezni, ha az számára gazdasági előnnyel jár. A jelen ügyben viszont a Bizottság azt állítja, hogy a megtámadott határozatban bebizonyította, hogy a TB már 2004 januárjában fizetésképtelen volt, és nem látszott valószínűnek, hogy újra jövedelmező lesz, ami azt jelenti, hogy egy magánhitelező ebben a helyzetben már 2004-ben a követelések behajtását választotta volna.

61 A Bizottság szerint azonban egy magánhitelező nem érte volna be akármilyen behajtásra irányuló intézkedéssel, hanem csak olyan intézkedésekben lett volna érdekelt, amelyek hatékonyak lehetnek. Egy magánhitelező ezért azt is megvizsgálta volna, hogy a rendelkezésére álló biztosítékok fizetésképtelenségi eljárás keretében történő érvényesítése nagyobb összeg visszafizetését eredményezte volna-e, mint a követelések behajtására irányuló eljárás keretében. Márpedig a Bizottság a jelen ügyben arra mutat rá, hogy a behajtás nem eredményezte a TB tartozásainak visszafizetését, mivel az adósság mértékének növekedése mindig nagyobb volt, mint a behajtott összeg, továbbá hogy jelentősen csökkent annak esélye, hogy a TB ismét jövedelmező lesz, és

végül hogy a ZUS-nak a TB tartozásainak összegével egyenértékű biztosítékok álltak a rendelkezésére. A Bizottság szerint ebből az következik, hogy a ZUS helyében egy magánhitelező számára nem lett volna értelme a követelések behajtására várni.

62 Harmadszor, a felperesnek az EF magatartására vonatkozó érvével kapcsolatban a Bizottság előadja, hogy ezt az érvet egyrészt el kell utasítani, mivel nem terjesztették elő a vizsgálati eljárásban, másrészt az EF mint magánhitelező nem megfelelő hivatkozási alap.

63 Negyedszer, a Lengyel Köztársaság azon érvével kapcsolatban, miszerint nem végeztek átfogó gazdasági vizsgálatot, a Bizottság a megtámadott határozat (91) preambulumbekezdése és a Törvényszék T-36/99. sz., Lenzing kontra Bizottság ügyben 2004. október 21-én hozott ítélete (EBHT 2004., I-3597. o.) alapján azt válaszolja, hogy nem volt szükséges bizonyítani a fizetésképtelenségi eljárásnak a behajtás más módjaival szembeni elsőbbségét, mivel a lengyel hatóságok nem használtak ki minden, behajtásra irányuló intézkedést, holott kötelesek lettek volna erre.

64 Negyedszer, a felperes azon érvével kapcsolatban, miszerint a fizetésképtelenségi eljárás keretében kiegyenlítették a köztartozások hátralékát, a Bizottság azt hozza fel, hogy a TB köztartozásainak behajtása nem teszi lehetővé az EK 88. cikk (2) bekezdés értelmében a verseny mindenfajta torzításának a kizárását. Az állandó ítélkezési gyakorlatból ugyanis kitűnik, hogy a támogatások visszatérítése a támogatások megítélése előtti piaci helyzet helyreállítására irányul. Ez a célkitűzés akkor teljesül, ha a kedvezményezett visszafizeti a jogellenes támogatásokat, és elveszíti azt az előnyt, amely a versenytársaihoz képest fennállt számára a piacon. A jelen ügyben viszont, mivel a versenyelőnyt a TB a BA-ra és a HB-re ruházta át, a tisztességes verseny feltételei csak úgy állíthatók helyre, ha a BA és a HB visszatéríti a támogatást.

A Törvényszék álláspontja

65 Az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében: „[h]a e szerződés másként nem rendelkezik, a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet."

66 Az EK 87. cikk (1) bekezdésének értelmében vett támogatásnak minősítéshez az e rendelkezés szerinti minden feltételnek teljesülnie kell. Először is állami, vagy állami forrásból történő beavatkozásnak kell történnie. Másodszor ennek a beavatkozásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet. Harmadszor előnyhöz kell juttatnia a kedvezményezettet, azáltal hogy bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését előnyben részesíti. Negyedszer torzítania kell a versenyt, vagy azzal kell fenyegetnie (lásd a Törvényszék T-34/02. sz. Le Levant-ügyben 2006. február 22-én hozott ítéletének [EBHT 2006., II-267. o.] 110. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

67 Ami különösen az állami vagy állami forrásból történő beavatkozásra vonatkozó feltételt illeti, az ítélkezési gyakorlat szerint csak azok az előnyök tekintendők az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében támogatásnak, amelyeket közvetlenül vagy közvetve állami forrásból nyújtanak (a Bíróság C-379/98. sz. PreussenElektra ügyben 2001. március 13-án hozott ítéletének [EBHT 2001., I-2099. o.] 58. pontja).

68 Az előnyre vonatkozó feltétellel kapcsolatban emlékeztetni kell először is arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a támogatás fogalma általánosabb, mint a szubvencióé, mivel nemcsak az olyan pozitív juttatásokat foglalja magában, mint maguk a szubvenciók, hanem azon állami beavatkozásokat is, amelyek különböző módon könnyítenek a vállalkozás költségvetésére általában nehezedő terheken, és amelyek ugyanolyan természetűek, és azonos hatásúak, de nem minősülnek a szó szoros értelmében vett szubvenciónak (lásd a Bíróság C-328/99. és C-399/00. sz., Olaszország

és SIM 2 Multimedia kontra Bizottság egyesített ügyekben 2003. május 8-án hozott ítéletének [EBHT 2003., I-4035. o.] 35. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

69 Továbbá, szintén az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EK 87. cikk (1) bekezdése nem tesz különbséget az állami beavatkozás okai vagy célkitűzései szerint, hanem azt annak hatásai alapján határozza meg (lásd a Bíróság C-480/98. sz., Spanyolország kontra Bizottság ügyben 2000. október 12-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-8717. o.] 16. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

70 Végül a Bíróság azt is kimondta, hogy annak megállapítása érdekében, hogy valamely állami intézkedés az EK 87. cikk értelmében állami támogatásnak minősül-e, meg kell határozni, hogy a kedvezményezett vállalkozás részesül-e olyan gazdasági előnyben, amelyet szokásos piaci feltételek mellett nem kapott volna meg (a Bíróság C-256/97. sz. DM Transport ügyben 1999. június 29-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-3913. o.] 22. pontja). A vissza nem fizetett köztartozásokat illetően a szóban forgó közjogi szervezeteket e célból olyan magánhitelezővel kell összehasonlítani, aki pénzügyi nehézségekkel küzdő adóstól próbálja visszakövetelni a neki járó összegeket (a Törvényszék T-152/99. sz., HAMSA kontra Bizottság ügyben 2002. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-3049. o.] 167. pontja).

71 Ezekre az elvekre tekintettel kell megvizsgálni, hogy a jelen ügyben a Bizottság helyesen alkalmazta-e az EK 87. cikk (1) bekezdése szerinti támogatás fogalmát.

72 Elsőként a felperes lényegében azt adja elő, hogy a szóban forgó intézkedések nem minősülnek állami támogatásnak az EK 87. cikk (1) bekezdés értelmében, mivel a lengyel hatóságok sohasem engedték el a TB tartozását, és minden szükséges intézkedést megtettek a követeléseik behajtása érdekében, és ezért az állami beavatkozásra vonatkozó feltétel nem teljesül.

73 Meg kell állapítani, hogy bár a felperes az állami beavatkozás hiányára hivatkozik, az érvei lényegében a fenti 2. pontban felsorolt közjogi szervezetek által nyújtott előny fennállásának kérdésére irányulnak A felperes érveivel egyáltalán nem próbálja meg azt bizonyítani, hogy a TB-nek állítólagosan nyújtott előny sem közvetetten, sem közvetlenül nem származik állami forrásból a fenti 67. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében. A felperes érvei kizárólag annak bizonyítására irányulnak, hogy a Bizottság által a megtámadott határozatban vizsgált intézkedések nem tekinthetők előnynek. Így azt kell megállapítani, hogy a jelen ügyben teljesül-e az előny fennállására vonatkozó feltétel.

74 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a felperes állításával ellentétben a Bizottság nem vitatja, hogy a lengyel hatóságok nem engedték el és nem ütemezték át a TB köztartozásait. A megtámadott határozatból, különösen a (38) és a (40) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy a Bizottság teljes mértékben tisztában volt azzal, hogy a lengyel hatóságok megtették a követeléseik behajtására irányuló, jogszabályban foglalt intézkedéseket, köztük a bankszámlák zárolását, a jelzálogjog és zálogjog alapítását, valamint egyes eszközök tulajdonjogának átruházását. A 2010. szeptember 7-i tárgyaláson a Bizottság kifejtette, hogy a megtámadott határozat elfogadása szempontjából úgy ítélte meg, hogy a fenti 2. pontban felsorolt közjogi szervezetek által eszközölt behajtás eredménytelen volt, tekintettel arra, hogy a TB adóssága nőtt, és a köztartozások eredménytelen behajtását a tartozások elengedéséhez, illetve átütemezéséhez hasonlónak kell tekinteni.

75 Mindamellett a megtámadott határozatból – különösen a (91), (96) és (97) preambulumbekezdéséből – kitűnik, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a TB-nek juttatott előny nem abból származott, hogy a fenti 2. pontban felsorolt közjogi szervezetek által eszközölt behajtás eredménytelenségét a tartozások elengedéséhez, illetve átütemezéséhez hasonlónak kell tekinteni, hanem abból, hogy az említett hatóságok lemondtak 20 761 643 PLN végrehajtásáról, mivel nem kezdeményeztek már 2004 végén fizetésképtelenségi eljárást a TB-vel szemben, holott ebben az időszakban valószínűtlenné vált, hogy a TB újból jövedelmező vállalkozás lesz. A Bizottság szerint – amint ezt a megtámadott határozat (97) preambulumbekezdésében kifejti – ez a

TB-nek nyújtott működési támogatásnak minősül, amely így tovább folytathatta eredménytelen tevékenységét.

76 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat nem azon alapszik, hogy a TB adósságát elengedték vagy átütemezték, sem azon, hogy a lengyel hatóságok által eszközölt, behajtásra irányuló intézkedések eredménytelenek voltak, amit a Bizottság hasonlónak tekint az adósság elengedéséhez, illetve átütemezéséhez, hanem azon a tényen, hogy a lengyel hatóságoknak olyan egyéb követelésbehajtási módszer – a fizetésképtelenségi eljárás kezdeményezése – állt a rendelkezésére, amely a Bizottság szerint lehetővé tette volna a követelések hatékony behajtását.

77 Ilyen körülmények között a fenti 68. és 69. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel, amely szerint az állami támogatásnak minősítéskor az állami intézkedésnek sem a formája, sem az oka, sem pedig a célja nem lehet akadály, a Bizottság nem követett el hibát, amikor azt állapította meg, hogy a TB-nek nyújtott előnynek minősíthető az, hogy a lengyel hatóságok 2004 végén nem döntöttek úgy, hogy fizetésképtelenségi eljárást kezdeményeznek a TB-vel szemben, és megelégedtek a köztartozások behajtására irányuló törvényes eljárások – jóllehet gondos – folytatásával. Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy minden fizetésképtelenségi eljárás célja – függetlenül attól, hogy a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vállalkozás helyreállítását vagy felszámolását eredményezi – legalábbis az említett vállalkozással szemben fennálló követelések kielégítése. Ebben az összefüggésben a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vállalkozásnak mind eszközei kezelését, mind ügyvezetését illetően korlátozott a lehetősége. Ezért a fenti 2. pontban felsorolt lengyel hatóságok azzal, hogy nem kezdeményeztek fizetésképtelenségi eljárást a TB-vel szemben, időt adtak neki arra, hogy szabadon használhassa az eszközeit és folytassa tevékenységét, és ezzel előnyt biztosítottak számára.

78 Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy a jelen ügyben egyrészt nem vitatott, hogy 2004 vége és a fizetésképtelenségi eljárás 2006-ban történt megindítása között a TB nem

volt képes kiegyenlíteni az összes adósságát. Így a felperes beadványaiban elismeri, hogy a TB köztartozásai, valamint a kamatok és a végrehajtási költségek csak a fizetésképtelenségi eljárás keretében kerültek kiegyenlítésre. Másrészt az sem vitatott, hogy 2005-ben és 2006-ban a TB folytatta a tevékenységét. Ebben az időszakban a TB többek között bérbe adta a felperesnek egyes gyártási eszközeit, és megemelte a felperes és a HB tőkéjét. Ezért azt kell megállapítani, hogy annak ellenére, hogy a fenti 2. pontban felsorolt közjogi szervezetek a TB tartozásainak visszafizettetésére vonatkozóan rendelkezésre álló minden törvényes lehetőséget igénybe vettek, az említett tartozásoknak csak kis részét egyenlítették ki, és hogy a gyártási eszközök BA-nak történt bérbeadása és a BA tőkeemelése, valamint a HB immateriális javak apportja formájában történt tőkeemelése révén a TB folytathatta a tevékenységét, és végrehajthatta a csoport átszervezését. Erre az átszervezésre márpedig nem kerülhetett volna sor, ha a TB már 2004 végén megindítja a fizetésképtelenségi eljárást (lásd ebben az értelemben a fenti 69. pontban hivatkozott Spanyolország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 20. pontját).

79 A Bizottsággal egyezően ezért azt kell megállapítani, hogy a TB már 2004 végén működési támogatást kapott a lengyel hatóságoktól, amelyek azáltal, hogy nem kezdeményeztek fizetésképtelenségi eljárást, lehetővé tették a TB számára, hogy folytassa gazdasági tevékenységét, és ne fizesse ki a tartozásait, amelyek ebben az időpontban 20 761 643 PLN-t tettek ki.

80 Másodikként, mivel a lengyel hatóságok ugyan lefolytatták a köztartozások behajtására irányuló törvényes eljárásokat, de nem kezdeményeztek fizetésképtelenségi eljárást, és ezzel előnyt biztosítottak a TB számára, a fenti 70. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlattal összhangban azt kell megállapítani, hogy a Bizottság megsértette-e az EK 87. cikk (1) bekezdését, amikor úgy vélte, hogy az említett előnyt szokásos piaci feltételek mellett nem nyújtották volna. Azt kell tehát megvizsgálni, hogy a Bizottság helyesen alkalmazta-e a feltételezett magánhitelező tesztjét, amit a felperes vitat.

81 A felperes konkrétan azon a véleményen van, hogy egy magánhitelező nem döntött volna a rendelkezésére álló biztosítékok fizetésképtelenségi eljárás keretében történő érvényesítése mellett, tekintettel a fizetésképtelenségi eljárás hosszúságára és költségeire, arra a tényre, hogy a közjogi szervezetek rendelkezésére álló biztosítékok nem mindegyike volt elsőbbségi biztosíték, és arra, hogy a lengyel hatóságok által foganatosított, behajtásra irányuló eljárás lehetővé tette a tartozások fokozatos visszafizetését. A Lengyel Köztársaság különösen azt adja elő, hogy Bizottság nem végzett olyan átfogó gazdasági vizsgálatokat, amelyek lehetővé tették volna számára annak megállapítását, hogy a lengyel hatóságok hamarabb hozzájutottak volna követeléseik nagyobb részéhez, ha a 2004-es év végén fizetésképtelenségi eljárást kezdeményeztek volna a TB-vel szemben.

82 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy azon kérdésnek a Bizottság általi mérlegelése, hogy valamely intézkedés megfelel-e a piacgazdasági magánbefektető kritériumának, összetett gazdasági értékelést foglal magában. A Bizottság az ilyen értékelést magában foglaló jogi aktus elfogadásakor ezért széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik, és a bírósági felülvizsgálat az eljárási és az indokolási szabályok betartásának, a téves jogértelmezés hiányának, az alapul vett tények tárgyi pontosságának és az e tények mérlegelése során elkövetett nyilvánvaló hiba hiányának, valamint a hatáskörrel való visszaélés hiányának vizsgálatára korlátozódik. Különösen nem feladata a Törvényszéknek, hogy a határozat kibocsátójának a gazdasági értékelését a sajátjával váltsa fel (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-323/00. P. sz., DSG kontra Bizottság ügyben 2002. április 25-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-3919. o.] 43. pontját, a Törvényszék fenti 70. pontban hivatkozott HAMSA kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének 127. pontját és T-196/04. sz., Ryanair kontra Bizottság ügyben 2008. december 17-én hozott ítéletének [EBHT 2008., II-3643. o.] 41. pontját).

83 Jóllehet az uniós bíróság elismeri a Bizottság mérlegelési lehetőségét a gazdasági vagy technikai jellegű értékelések vonatkozásában, ez nem jelenti azt, hogy nem vizsgálhatja felül a Bizottság ilyen jellegű tényekre vonatkozó értékelését. Az uniós bíróságnak ugyanis a felek által előadott érvek tiszteletben tartása mellett többek között nem csupán a hivatkozott bizonyítékok tárgyi valószerűségét, megbízhatóságát és következetességét kell vizsgálnia, hanem azt is ellenőriznie kell, hogy a bizonyítékok tartalmazzák-e az adott összetett helyzet értékeléséhez figyelembe veendő valamennyi adatot, valamint hogy e bizonyítékok alátámasztják-e a belőlük levont következtetéseket (a

Bíróság C-290/07. P. sz., Bizottság kontra Scott ügyben 2010. szeptember 2-án hozott ítéletének [EBHT 2010., I-7663. o.] 65. pontja).

84 Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint amikor egy komolyan megromlott gazdasági helyzetben lévő vállalkozás a hitelezőinek adósságrendezési megállapodást vagy megállapodásokat javasol, hogy javítson a helyzetén, és elkerülje a felszámolást, minden hitelezőnek választania kell azon összeg között, amit a javasolt megállapodás keretei között kaphatna, és aközött, amihez megítélése szerint a vállalkozás felszámolása révén juthatna. Választását több tényező befolyásolhatja, például, hogy jelzálog-, privilegizált vagy egyszerű hitelező-e, milyen természetűek és terjedelműek az esetleges biztosítékai, hogyan ítéli meg a vállalkozás átszervezésének az esélyeit, illetve milyen előnyt jelentene számára a felszámolás (a fenti 70. pontban hivatkozott HAMSA kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 168. pontja). Következésképpen a Bizottságnak minden egyes szóban forgó közjogi szervezet tekintetében, a fent hivatkozott tényezőket figyelembe véve kell megállapítania, hogy az általuk nyújtott adósságelengedés nyilvánvalóan nagyobb-e annál, mint amit egy olyan feltételezett magánhitelező nyújtott volna, aki a vállalkozás tekintetében hasonló helyzetben van, mint az érintett közjogi szervezet, és aki a neki járó összegeket vissza kívánja követelni (a fenti 70. pontban hivatkozott DM Transport ügyben hozott ítélet 25. pontja és a fenti 70. pontban hivatkozott HAMSA kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 170. pontja).

85 Analógia útján, a jelen ügyhöz hasonló esetben, amikor nem kötöttek adósságrendezési megállapodást, egy magánhitelezőnek egyrészt az adósságbehajtásra irányuló törvényes eljárás előre látható eredményére, másrészt a vállalkozással szemben indított fizetésképtelenségi eljárás végén kifizetett követelés becsült összegére tekintettel kell választania. Döntését számos tényező befolyásolja, köztük azok, amelyek a fenti 84. pontban kifejtésre kerültek. Ebből következően a jelen ügyben a Bizottságnak azt kellett megállapítania, hogy e tényezőket figyelembe véve egy magánhitelező a fenti 2. pontban felsorolt közjogi szervezetekhez hasonlóan az adósságbehajtásra irányuló törvényes eljárást választotta volna-e a fizetésképtelenségi eljárás helyett.

86 Ennek a megállapításnak nem mondhat ellent a Bizottságnak a fenti 63. pontban hivatkozott Lenzing kontra Bizottság ügyben hozott ítéletre vonatkozó értelmezése, amely szerint nem volt szükséges bizonyítani a fizetésképtelenségi eljárásnak a behajtás más módjaival szembeni elsőbbségét, mivel a lengyel hatóságok nem használtak ki minden, behajtásra irányuló intézkedést (a fizetésképtelenségi eljárást is beleértve), holott kötelesek lettek volna erre.

87 Egyrészt a köztartozások behajtására törekvő nemzeti hatóságok nem kötelesek a rendelkezésükre álló valamennyi behajtási módot igénybe venni. Amint az a fenti 70. pontból is kitűnik, az említett hatóságokat egyetlen kötelezettség terheli, ha el akarják kerülni, hogy a beavatkozásuk állami támogatásnak minősüljön: hogy olyan magatartást tanúsítsanak, amely egy feltételezett magánhitelezőnek a szokásos piaci körülmények között tanúsított magatartásának felel meg. Amikor pedig behajtásra vonatkozóan többféle módszer is létezik, akkor össze kell hasonlítani a különböző módszerek előnyeit, és ez alapján kell megállapítani, hogy a magánhitelező melyiket választotta volna.

88 Másrészt bár a fenti 63. pontban hivatkozott Lenzing kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben a Törvényszéknek nem kellett kifejezetten arról állást foglalnia, hogy a Bizottságnak egy feltételezett magánhitelező szemszögéből össze kell-e hasonlítania a behajtásra irányuló különböző módszerek előnyeit, ez az ítélet mégsem támasztja alá a Bizottság érveit. Ellenkezőleg, a Törvényszék ezen ítélet 152. pontjában arra emlékeztet, hogy a Bizottság feladata, hogy minden egyes ügyben és az eset körülményeitől függően ellenőrizze, hogy a szóban forgó közjogi szervezeteknek egy nehézségekkel küzdő vállalkozás tartozásai átütemezését elhatározó döntése, illetve az átütemezés feltételei összhangban vannak-e a magánhitelező kritériumával. Ráadásul ezen ítélet 159. és 160. pontjában a Törvényszék azt állapította meg, hogy a Bizottság a kedvezményezett vállalkozás életképességének megalapozott vizsgálata nélkül nem határozhat úgy, hogy az említett közjogi szervezetek mindent megtettek a behajtás érdekében. A Törvényszék tehát elismeri, hogy a szóban forgó közjogi szervezetek által a behajtásra irányulóan lefolytatott eljárás előnyeit különösen a vállalkozás életképességéhez mérten kell értékelni, ami hallgatólagosan azt jelenti, hogy a vállalkozás

életképességére vonatkozó adatokra tekintettel lehetséges, hogy egy másik behajtási eljárást kell választani.

89 A fenti 83. pontban ismertetett ítélkezési gyakorlattal összhangban ezért azt kell megvizsgálni, hogy a Bizottságnak a megtámadott határozat időpontjában rendelkezésére álló bizonyítékok lehetővé teszik-e számára annak megállapítását, hogy egy feltételezett magánhitelező a fizetésképtelenségi eljárás kezdeményezése mellett döntött volna, nem pedig a behajtásra irányuló törvényes eljárások folytatása mellett.

90 E tekintetben először is a fenti 2. pontban felsorolt közjogi szervezetek rendelkezésére álló biztosítékok jellegével és mértékével kapcsolatban arra kell rámutatni, hogy a megtámadott határozat (40) és (91) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy a Bizottság megvizsgálta az említett biztosítékokat. E vizsgálat eredményeként a megtámadott határozat (91) preambulumbekezdésében azt állapította meg, hogy a ZUS, a Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych és az adóhivatal „jó biztosítékokkal" rendelkezett, amelyeket a fizetésképtelenségi eljárás keretein belül lehetőségük lett volna készpénzre váltani, és miután a TB és eszközeinek helyzete romlott, ezen biztosítékok kihasználása gazdaságilag ésszerűbbnek tűnt a szerkezetátalakításnál. Bár a felperes vitatja ezt a megállapítást, rá kell mutatni arra, hogy a megtámadott határozat (91) preambulumbekezdése szerint a Bizottság elemzése a Lengyel Köztársaság által a közigazgatási eljárásban előterjesztett információkon alapszik.

91 Másodszor, ami a TB helyreállítási esélyeit illeti, a Bizottság – különösen a megtámadott határozat (89), (90) és (96) preambulumbekezdésében – megvizsgálta, hogy milyen esélyei voltak erre a TB-nek 2004 végén. A vizsgálat végén a Bizottság azt állapította meg, hogy 2004 végén minden jel arra utalt, hogy nincsen remény a TB életképességének visszaállítására. Jóllehet a felperes – csakúgy mint a biztosítékok jellegére és mértékére vonatkozó elemzést – vitatja ezt a megállapítást, hangsúlyozni kell, hogy ez a vizsgálat a megtámadott határozat (49)–(51) preambulumbekezdésében foglalt információkon – a független bizottsági szakértő által 2003-ra és 2004-re vonatkozóan

készített ellenőrző jelentéseken, valamint a Lengyel Köztársaság által szintén 2003-ra és 2004-re vonatkozóan készített ellenőrző jelentéseken – alapul.

92 Harmadszor, azzal kapcsolatban, hogy egy feltételezett magánhitelező milyen nyereségre számíthatott volna a fizetésképtelenségi eljárás keretében, rá kell mutatni arra, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (88) preambulumbekezdésében azt állította, hogy „az adósság visszafizetésének eltörléséből származó előnyök figyelmes mérlegelése megmutatta volna, hogy a potenciális visszafizetés nem haladja meg a cég lehetséges felszámolásából eredő biztonságos visszatérítést". A Törvényszék mindamellett azt állapítja meg, hogy a megtámadott határozat nem tünteti fel azokat az információkat, amelyeken ez az állítás alapul.

93 A Bizottság különösen azt nem fejti ki a megtámadott határozatban, hogy rendelkezik-e ezen állítás alátámasztására vonatkozóan olyan elemzésekkel, amelyek összehasonlítják a feltételezett magánhitelezőt a fizetésképtelenségi eljárás befejezésekor – különös tekintettel a fizetésképtelenségi eljárás költségére – megillető, illetve a köztartozások behajtására irányuló törvényes eljárásból származó nyereséget.

94 Amikor a Bizottság válaszolt arra a hozzá intézett írásbeli kérdésre, amelyre vonatkozóan a 2010. szeptember 7-i tárgyaláson történő válaszadásra szólították fel, nem tudta megmondani, hogy készültek-e és felhasználásra kerültek-e ilyen vizsgálatok és tanulmányok a megtámadott határozat elfogadása előtt. Csupán azt fejtette ki, hogy az említett elemzések a megtámadott határozat (84), (87) és (88) preambulumbekezdésében szerepelnek. Ezek a preambulumbekezdések azonban nem tartalmazzák a köztartozások behajtására irányuló törvényes eljárás és a fizetésképtelenségi eljárás előre látható eredményének összehasonlító vizsgálatát. A Bizottság ráadásul nem tudott ilyen vizsgálatot tartalmazó dokumentumot előterjeszteni, ahogyan arra a Törvényszék felszólította. Ezért azt kell megállapítani, hogy a megtámadott határozat 88. pontjában szereplő állítást nem támasztják alá bizonyítékok.

95 Negyedszer, a feltételezett magánhitelező választását befolyásoló egyéb tényezőkkel kapcsolatban a Törvényszék megállapítja, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban nem fejti ki, hogy rendelkezésére állt-e olyan tanulmány vagy vizsgálat, amely a fizetésképtelenségi eljárás és a köztartozások behajtására irányuló törvényes eljárás tartamát hasonlítja össze. Ezzel szemben amikor a 2010. szeptember 7-i tárgyaláson történő válaszadásra kötelező pervezető intézkedés keretében feltették neki ezt a kérdést, a Bizottság azt közölte, hogy nem hasonlította össze a két eljárás tartamát, mivel a TB helyzete 2005-ben olyan volt, hogy elkerülhetetlennek látszott a csőd.

96 A fentiekre tekintettel a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy a Bizottság nem rendelkezik olyan információkkal, amelyek alapján kijelenthetné, hogy egy feltételezett magánhitelező 2004 végén a fizetésképtelenségi eljárás mellett döntött volna. Ezért a fenti 83. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel, és annak vizsgálata nélkül, hogy igazak-e a Bizottságnak a lengyel hatóságok rendelkezésére álló biztosítékok vizsgálatából és a TB kilátásainak alakulásából levont következtetései, azt kell megállapítani, hogy a Bizottság az EK 87. cikk (1) bekezdésével ellentétesen alkalmazta a feltételezett magánhitelező tesztjét, és így a Bizottság nem bizonyította helytállóan a TB-nek nyújtott állami támogatás fennállását.

97 Ebből következően az első jogalap első részének helyt kell adni, és meg kell semmisíteni a megtámadott határozat 1. cikkét, amennyiben a Bizottság abban a Lengyel Köztársaság által a TB-nek jogellenesen nyújtott állami támogatás fennállását állapítja meg.

98 Tekintettel arra, hogy az előző pontban ismertetett okból meg kell semmisíteni a megtámadott határozat 1. cikkét, a Törvényszék csak mellékesen vizsgálja a megtámadott határozat arra vonatkozó indokolását, hogy a Bizottság a Lengyel Köztársaság által a TB-nek jogellenesen nyújtott állami támogatás fennállását állapítja meg. A Törvényszék e tekintetben egyrészt kifejti, hogy a felperes a második jogalap keretében azt állítja, hogy a Bizottság megsértette a tagállamok közötti kereskedelem érintettségére és a versenytorzításra, illetve az azzal való fenyegetettségre irányuló feltételekre vonatkozó indokolási kötelezettséget, másrészt pedig hogy az indokolás hiánya vagy

elégtelensége imperatív jogalap, amelyet a közösségi bíróság hivatalból felvethet, sőt köteles felvetni (a Bíróság C-166/95. P. sz., Bizottság kontra Daffix ügyben 1997. február 20-án hozott ítéletének [EBHT 1997., I-983. o.] 23. és 24. pontja).

99 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a kifogást tartalmazó egyedi határozat indokolásából világosan és egyértelműen ki kell tűnnie a jogi aktust kibocsátó intézmény érvelésének oly módon, hogy az érdekeltek megismerhessék a meghozott intézkedés indokait, a hatáskörrel rendelkező bíróság pedig gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét (a Bíróság C-367/95. P. sz., Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben 1998. április 2-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-1719. o.] 63. pontja; lásd a fenti 66. pontban hivatkozott Le Levant 001 és társai ügyben hozott ítélet 111. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot)

100 Nem követelmény az indokolással szemben, hogy a releváns tény- és jogkérdések minden részletére kitérjen, mivel azt, hogy egy jogi aktus indokolása megfelel-e az EK 253. cikkben felsorolt követelményeknek, nemcsak a szövege, hanem a háttere, valamint az érintett témára vonatkozó jogszabályok összessége alapján kell megítélni (a Törvényszék T-214/95. sz., Vlaams Gewest kontra Bizottság ügyben 1998. április 30-án hozott ítéletének [EBHT 1998., II-717. o.] 63. pontja).

101 Ha a támogatási intézkedés minősítésére alkalmazzuk ezt az elvet, akkor az szükséges, hogy a Bizottság megjelölje azokat az okokat, amiért úgy tekintette, hogy a szóban forgó támogatási intézkedés az EK 87. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik (a fenti 100. pontban hivatkozott Vlaams Gewest kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 64. pontja). Más szóval a Bizottság köteles ismertetni azokat az okokat, amelyek miatt úgy véli, hogy teljesül az EK 87. cikk (1) bekezdésében foglalt, a fenti 66. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatban ismertetett négy feltétel.

102 Konkrétan a tagállamok közötti kereskedelem érintettségére és a versenytorzításra, illetve az azzal való fenyegetettségre irányuló feltételek értékelésekor elegendő a tények és a jogi szempontok rövid kifejtésére figyelemmel lenni. A Törvényszék ezért kimondta, hogy a Bizottságnak nem kell az érintett ágazat valós helyzetét, a felperes piaci részesedését, a versenytárs vállalkozások pozícióját és a szóban forgó áruk és szolgáltatások tagállamok közötti kereskedelmét gazdasági szempontból vizsgálnia, amennyiben már ismertette, hogy a vitatott támogatások mennyiben torzítják a versenyt és érintik a tagállamok közötti kereskedelmet (a Bíróság 730/79. sz., Philip Morris Holland kontra Bizottság ügyben 1980. szeptember 17-én hozott ítélet [EBHT 1980., 2671. o.] 9–12. pontja, és a fenti 70. pontban hivatkozott HAMSA kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 224. és 225. pontja). Mindamellett még ha a támogatás odaítélésének körülményeiből ki is derül, hogy e támogatás érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet, illetve torzíthatja a versenyt, vagy azzal fenyegethet, a Bizottság feladata, hogy e körülményekre a határozata indokolásában hivatkozzon (lásd a fenti 100. pontban hivatkozott Vlaams Gewest kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 64. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

103 A Bizottság beadványaiban és a tárgyaláson is a megtámadott határozat (97) preambulumbekezdésére utalt, amelyben – álláspontja szerint – megindokolta a határozatát a tagállamok közötti kereskedelem érintettségére és a versenytorzításra, illetve az azzal való fenyegetettségre irányuló feltételekre vonatkozóan.

104 A megtámadott határozat (97) preambulumbekezdése a következőképpen szól:

„Lengyelország tehát felfüggesztette a 20,761 millió PLN végrehajtását (a szerkezetátalakításról készült negyedik lengyel jelentésben 20,267 millió szerepel, később Lengyelország ezt az összeget korrigálta). Ez üzleti támogatást jelent a cég számára annak érdekében, hogy az eredménytelen tevékenységét tovább folytathassa, ebből kifolyólag olyan állami forrásból származó hasznot képez, amely a verseny torzításával

fenyeget, mivel hatással van a tagállamok közötti kereskedelemre, ezért nem egyeztethető össze a közös piaccal az [EK] 87. cikke értelmében."

105 Meg kell állapítani, hogy a tagállamok közötti kereskedelem érintettségét és a versenytorzítást, illetve az azzal való fenyegetettséget illetően a megtámadott határozat (97) preambulumbekezdése csupán az EK 87. cikk (1) bekezdése szövegének megismétlésére szorítkozik, és nem fejti ki – még röviden sem – az ezen feltételek értékelésekor figyelembe vett tényeket és jogi szempontokat.

106 Ráadásul a megtámadott határozat további indokolásának vizsgálatából kiderül, hogy a legcsekélyebb mértékben sem – még a támogatásnyújtás körülményeinek leírásánál sem – tartalmazza annak bizonyítását, hogy a szóban forgó támogatás érinti a tagállamok közötti kereskedelmet, és torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget.

107 Ebből következően az EK 253. cikk értelmében a megtámadott határozat indokolása elégtelen.

108 Mivel – amint az a fenti 96. pontban már kifejtésre került – a Bizottság nem bizonyította, hogy az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében állami támogatás áll fenn, és mivel – amint arra az előző pontban mellékesen rámutattunk – a megtámadott határozat indokolása elégtelen, a megtámadott határozat 1. pontját meg kell semmisíteni anélkül, hogy a felperes által előterjesztett többi jogalapot vizsgálni kellene.

109 Tekintettel arra, hogy a megtámadott határozat 1. cikke, amely a felperes visszatérítési kötelezettségét megalapozza, megsemmisítésére kerül, a megtámadott határozat 3. cikkének (1) és (3) bekezdését, valamint 4. és 5. cikkét is meg kell semmisíteni a felperest érintő részében.

A költségekről

110 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a Bizottság pervesztes lett, a felperes kérelmének megfelelően kötelezni kell a felperes költségei viselésére, beleértve az ideiglenes intézkedés iránti eljárás költségeit is.

111 Az eljárási szabályzat 87. cikke 4. §-ának első bekezdése alapján a Lengyel Köztársaság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (második tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék megsemmisíti a Lengyelország által a Technologie Buczek acélgyártó csoport részére nyújtott C 23/06 (ex NN 35/06) állami támogatásról szóló, 2007. október 23-i 2008/344/EK bizottsági határozat 1. cikkét.

2) A Törvényszék a Buczek Automotive sp. z o.o.-t érintő részében megsemmisíti a 2008/344 határozat 3. cikkének (1) és (3) bekezdését, valamint 4. és 5. cikkét.

3) Az Európai Bizottság viseli saját, valamint a Buczek Automobile költségeit, beleértve az ideiglenes intézkedés iránti eljárás költségeit is.

4) A Lengyel Köztársaság maga viseli saját költségeit.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Kihirdetve Luxembourgban, a 2011. május 17-i nyilvános ülésen.

Aláírások